

# Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

LiLu 27.08.2024 § 33  
86/00.04.00/2023

Valmistelija

Juho Jylhä, tekninen johtaja  
p. 0400 654 897, juho.jylha@rautjarvi.fi

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa Rautjärven kunnalta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vesihuoltolakia. Esityksellä toimeenpannaan hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan vesihuollon toiminta turvataan ja vesivarat pidetään kansallisissa käsissä. Esityksellä on valmisteltu Vesi on meidän -kansalaisaloitteeseen perustuvan eduskunnan päätöksen (EK 26/2021 vp – KAA 2/2020 vp) edellyttämällä tavalla sellainen lainsäädäntö, jolla varmistetaan kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa. Esitys on myös osa kansallista vesihuoltouudistusta ja sen tarkoituksena on mahdollistaa uudistuksen ohjelman ja sen mukaisten toimenpidekokonaisuuksien toteuttaminen.

Esityksen tavoitteena on varmistaa eduskunnan päätöksen EK 26/2021 vp edellyttämällä tavalla julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa, edistää vesihuollon alueellista yhteistyötä ja rakenneuudistusta, parantaa vesihuoltolaitosten omaisuudenhallintaa, selkeyttää ja tehostaa vesihuollon toiminnan ja talouden valvontaa sekä parantaa yleisesti vesihuoltolain toimivuutta.

## Keskeiset muutosestykset:

Keskeiset esitykset vesihuoltolain muuttamiseksi ovat:

- vesihuoltolaitoksen määritelmän muutos
- säännökset, joilla varmistetaan kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen ja vesihuolto-omaisuuden säilyminen kuntien määräysvallassa
- vesihuollon suunnittelujärjestelmän kehittäminen lisäämällä lakiin kunnalle velvollisuus laatia vesihuoltosuunnitelma ja vesihuoltolaitokselle velvollisuus laatia omaisuudenhallintasuunnitelma
- toiminta-alueen määrittäystä ja kiinteistöjen liittämistä velvollisuutta koskevat muutokset

Ministeriön lausuntopyynnöt liitteineen löytyvät internet-sivustolta <https://mmm.fi/lausunnolla>.

Kuntaliitto on antanut Maa- ja metsätalousministeriölle eriävän mielipiteen ja täydentävän lausuman vesihuoltolain uudistusta valmistelleen työryhmän mietintöön. Eriävä mielipide ja täydentävä lausuma ovat luettavissa lausuntopyyntömateriaaleissa.

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoja hallituksen esityksen luonnoksesta viimeistään 30.9.2024.

Esittelijä

Tekninen johtaja Jylhä Juho

Päätösehdotus

Liikelaitos- ja lupajohtokunta toteaa Rautjärven kunnan lausuntona seuraavaa:

Vesihuoltolaitoksen määritelmän muutos:

Rautjärven kunta kannattaa esitystä vesihuoltolaitoksen määritelmän muuttamisesta. Vesihuoltolaitoksen määritelmän muuttaminen tarkoitettavaksi vesihuoltolaitoksella laitosta, joka huolehtii yhteiskunnan vesihuollosta ja toimittaa vettä talousvetenä käytettäväksi vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin taikka vastaanottaa jätevettä vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilöltä selkeyttää vesihuoltolaitoksen määrittämistä.

Säännökset, joilla varmistetaan kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen ja vesihuolto-omaisuuden säilyminen kuntien määräysvallassa:

Rautjärven kunta pitää hyvänä vesihuoltolain uudistamista niiltä osin kuin se koskee kunnan määräysvaltaa vesihuoltolaitosten ja tukkuvesihuoltolaitoksen toiminnassa. Uuden lain myötä asiakasomisteinen vesihuolto-osuuskunta voisi myydä toimintonsa tai vesihuolto-omaisuutensa ainoastaan kunnalle, kunnan määräysvallassa olevalle vesihuoltolaitokselle taikka toiselle asiakasomisteiselle vesihuolto-osuuskunnalle.

Vesihuollon suunnittelujärjestelmän kehittäminen lisäämällä lakiin kunnalle velvollisuus laatia vesihuoltosuunnitelma ja vesihuoltolaitokselle velvollisuus laatia omaisuudenhallintasuunnitelma:

Yleisesti velvoite kunnalle laatia vesihuoltosuunnitelma on hyvä, koska se todennäköisesti lisää vesihuollon suunnitelmallista alueellista kehittämistä sekä parantaisi vesihuollon investointitarpeiden tunnistamista pitkällä aikavälillä. Suunnitelma voitaisiin laatia myös kuntien yhteistyönä, mikä on hyvä asia. Omaisuudenhallintasuunnitelma ja varautumissuunnitelman sisältövaatimukset aiheuttavat kustannuksia etenkin pienille vesilaitoksille, joissa henkilöstöresurssit ovat rajalliset. Varautumissuunnitelman pohjaksi olisi hyvä olla yhtenäinen rakenne, joka selkeyttäisi suunnitelman laatimista.

Päätös

Hyväksyttiin.